

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIV.

ZATURDAG den 9den APRIL 1836.

N. 15.

GARNIZOEN TE CURAÇAO.

Militaire Administratie.

DE Kapitein Kwartiermeester van het Garnizoen voormeld, zal uitbetaling doen ten zynen Kantore, binnen het Fort Amsterdam, op Maandag den 11 April, van des morgens 10 tot des namiddags te 2 ure, aan de genen welke hunne pretentien ten laste gemelde Administratie over het eerste kwartaal 1836 hebben ingeleverd; terwyl alsmede de pensioenen kompetende aan Weduwen van Officieren over het eerste kwartaal voormeld en dewelke door deze administratie worden uitbetaald, begrepen zyn. Verzoekende wyders den belanghebbenden om op het hierboven bepaalde tyd stip tot den ontvangst hunner pretentien te verschynen; aangezien dezelve by middel deswegens, onbetaald zullen moeten blyven tot in de maand July aanstaande.

Zegt het voort.

Den 6 April 1836.

Publieke Verkoopng.

DE ondergeteekende namens het Collegie der Wees- Onbeheerde en Desolante Boedel Kamer, in kwaliteit als speciale gemagtigde van den Heer HENRY PRICE, zal op Donderdag den 21 dezer, (op zeer voordeelige voorwaarden) by publieke opveiling doen verkoopen:

Eene PLANTAGIE genaamd BON-PAIS, of alias de COUAZ, met deszelfs woonhuis, magazyn en verdere gebouwen, staande en gelegen in de Midden Divisie, 2de District; als mede Vyf Slaven.

De Weesmeester,
G. VOS Jz.

Den 7 April 1836.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekenden maken hierby aan het publiek bekend dat ~~zij~~ in kompanieschap getreden zyn en van den 1sten April handel zullen dryven onder de firma van E. & M. CURIEL.

ELIAS CURIEL,
MOSE CURIEL.

Curaçao den 30 Maart 1836.

NOTICE.

THE undersigned having entered into copartnership, inform the public that they will commence business on the 1st April under the firm of E. & M. CURIEL.

ELIAS CURIEL,
MOSE CURIEL.

Curaçao, March 30, 1836.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende verzoekt de genen, die eenige vorderingen ten zynen laste hebben, om hunne rekeningen ter voldoening intezenden; en de genen, die aan hem schuldig zyn, worden verzoekt om zonder tyd verwyf betalingen te komen doen, ter voorkoming van geregtelyke invordering.

ELIAS CURIEL.

Curaçao den 30 Maart 1836.

NOTICE.

THE undersigned request all those who have any demand against him, to present their accounts for liquidation, and those indebted to him, to come forward with payment, in order to prevent recourse to law.

ELIAS CURIEL.

Curaçao, March 30, 1836.

A. STATIUS MULLER heeft MORISON'S PILLEN te koop.

De Lama.

De Lama is een inboorling der hooge en bergachtige streken van Peru, Chili en andere distrikten van Zuid-Amerika. Zy is omtrent 4½ voet hoog, en van kop tot staart omstreeks zes voet lang. Zy heeft veel overeenkomst met den kameel en doet vele der verrigtingen, die gewoonlyk aan laatstgenoemd dier worden opgelegd in de landen, waar hetzelfde gevonden wordt. Zelfs is de Lama van nog grooter nut dan de kameel, uit hoofde van de lengte en fijnheid

In de Spaansche nederzettingen in Zuid-Amerika, vóór de invoering der muilezels, gebruikte men de Lama tot het beploegen des lands, en in vele gedeelten dier landen wordt zy nog gebruikt tot het vervoer van goederen. Even als de kameel legt ook dit dier zich neder om beladen te worden; maar het is zeer eigennuttig; wanneer het van den arbeid vermoeid is, kan geene gestrengheid het zelfs éenen stap doen voortgaan, maar eene zachte behandeling en liefkozingen bewegen het om op te staan. Eene byzonderheid evenwel in de Lama is, dat dit dier nimmer des nachts reizen wil.

De Lamas worden algemeen gebruikt om de ryke ertsen uit de mynen van Potosi te vervoeren. Op deze reizen gaan zy soms vier of vyf dagen achtervolgende voort, en blyven dan ook van zelve twintig of dertig uren lang rusten. Onder het reizen by dag grazen zy overal, waar zy gras vinden kunnen, en brengen gewoonlyk den nacht met herkauwen door. De last echter, dien eene Lama torschen kan, is niet grooter dan hetgeen een Europeesche ezel draagt.— Haar gang is noch draf noch galop, maar derwyze zacht, dat de vrouwen by voorkeur de Lama boven alle andere dieren berijden. Zy worden in de open lucht door de eigenaars gehouden en doen nimmer eenige poging tot ontvlugten. De wol der Lamas is zoo zacht als zyde en zoo fijn als onze schapenwol. Het dier wordt gewoonlyk tegen het einde van Juny geschoren.

De Lama is, even als de ossen, schapen, herten enz., een herkauwend dier, doch verschilt van de overige dieren derzelfde soort in het getal harer tanden. De neusgaten der Lamas bestaan uit eene eenvoudige spleet in de huid, die zich naar welbehagen opent en sluit; de lippen zyn dik, de bovenste gespleten, en de onderlip iets ne-

derhangende; zy kunnen zich wyd openen en bezitten eenen aanzienlyken graad van afzonderlyke beweging. De ooren zyn omstreeks vyf duim lang, scherp en spits, en hebben eene zeer snelle beweging. Het dier zelf is van eene graauwe muizenkleur. Haar hals is lang en wollig, en daar zy haren kop altyd regtop houdt, heeft zy een aanzien van statigheid en vluheid, welke de natuur aan den kameel geweigerd heeft.— Hare pooten zyn van onderen verdeeld in twee teenen; de nagel van elken teen is omtrent anderhalf duim lang, zwart en glad, van buiten rond, en plat van onderen.

Hoewel de Lamas ten opzichte van kracht, grootte en volharding, niet met den kameel mogen vergeleken worden, vinden echter de Amerikanen in dezelve eene vergoeding, waarvoor zy te regt dankbaar mogen zyn. Zy behoort namelyk tot die dieren, op welke de verandering van luchtstreek geenen zichtbaar invloed uitoefent, en die in een koud even goed als in een warm klimaat bloeyen en voorttellen; want door de natuur in eene warme huid gehuld, behoeft zy geene huisvesting; en voor haar voedsel zich met kruiden en gras tevreden stellende, heeft men voor haar geen hooft of koren noodig in te zamelen. De Lama overtreft den kameel in matigheid, voornamelyk in het drinken, vermits zy zeer lang zonder drinken leven kan; van alle dieren schynt zy het allerminste behoefte te hebben aan water, doordien de natuur haar eene zoo groote hoeveelheid van speeksel geschonken heeft, dat zy elk oogenblik, en vooral wanneer men haar beleedigt, uitspuwt; dit uitspuwen schynt de eenige wyze te zyn, waarop dit goedhartige dier zyne boosheid aan den dag legt. Wanneer zy overladen of vermoeid is, of door den aanvoerder geplagd wordt, werpt zy zich op den buik neder en spuwt eene groote hoeveelheid dezer vloeistof tegen hem uit, welke de Indianen over het algemeen zeer vreezen; zy beweren, dat dezelve, van eenen vergiftigen aard zynde, of de huid brandt of gevaarlyken uitslag veroorzaakt.

Wanneer zich de Lamas in hare geboorte-gebergten bevinden, vergaderen zy in groote kudden op de hoogste en steilste gedeelten. Hier beklauteren zy niet zelden rotsen, waar geen mensch stoutheid genoeg bezit om haar te volgen, en terwyl de overige rustig grazen, staat er altyd eene als schildwacht op de spits eener rots. Zoo dra dit dier eenig onraad merkt, geeft het een geluid, dat veel overeenkomst heeft met het gehinnik der paarden, en terstond begeeft zich de geheele kudde op de vlugt. Zy loopen eenen aanzienlyken afstand in eens voort, blyven dan plotseling stil staan, om te zien of zy vervolgd worden, en zetten dadelyk haren loop voort. Zy overtreffen in snelheid de vluigste honden, zoodat de inboorlingen, om deze dieren te vangen, geen ander middel hebben dan op dezelve te schieten.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 8 April 1836.

NAMENS den HoogEdel Gestrengen Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 16 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 15½ Onzen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris ad-interim,
H. KIKKERT.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

- J. M. Pletsz.
- Louisa Fabio.
- Joseph Deveer.
- Pedro Danies,
- Vidal Torres.
- Anita Muller.
- Marta y Juana Lucia Landacta.
- Ysabela Luciano.
- Beterjan Hormilio.
- Martina Graca.
- Moses Jesurun.
- Mordechay Henriquez.
- Benjamin De Casseres.
- Eliao Cardozo D Costa.

Curaçao den 8 April 1836.
De Commis, belast met de
opgemelde directie,
C. GORSIRA.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende maakt mits deze aan het publiek bekend, dat hy zyne Slavine, het meisje **ELIZABETH**, met de bark **EMMELINE**, gevoerd door Schipper **ABRAHAM WINKFIELD**, van hier naar St. Eustatius zal verzenden.

A. DE VEER JR.

Den 8 April 1836.

**** BEVALLEN** op verleden Zaterdag den 2den dezer, van een Zoontje, de Echtgenoot van den Heer **JOSEPH CAPRILES**.

OVERLEDEN

op Donderdag den 7den dezer, een Dochtertje van den Heer **J. H. BEAUJON**; en Op gisteren, een Dochtertje van den Heer **C. BOYE**.

C U R A Ç A O.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onst laatste,
INGERLAARD—APRIL.

- 2. golet Aruba Pakket, Jacobs,
— Dos Hermanos, Peres,
faluche Estrella, Noguerra,
golet Gran Maria, Ernst,
— Proserpina, Schotborgh,
faluche Maria Gregoria, Ocando,
bark Emeline, Winkfield,
- 5. golet Tres Hermanas, Torres,
— Abeona, Huybregts,
- 6. — Gysbertha, De Brot,
bark Margaritha, Brunow,
- 8. golet Anna Celestina, Marconje,
— Grand Canal, De Brot,

UITGERLAARD—APRIL.

- 2. faluche Estrella, Noguerra,
bark Esperanza, Vos,
golet Deux Amis, Pieter,
- 5. faluche Maria Gregoria, Ocando,
golet Florencia, Marten,
- 6. bark Margaritha, Brunow,
golet Candelaria, Garcia,
— Dos Hermanos, Perez,

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

A P R I L 1836.

- V. M. Vrydag den 1 te 5 u. 31 m. 'savonds.
- L. K. Vrydag den 8 te 11 u. 25 m. 'smorgens.
- N. M. Vrydag den 15 te 6 u. 27 m. 'savonds.
- E. K. Zaterdag den 23 te 10 u. 9 m. 'savonds.

Wy hebben eene Courant van Valencia *el Vehiculo* van den 30 Maart jongstleden gelezen, bevattende een dekreet der uitvoerende magt van Venezuela van den 21 dier maand, ten opzichte der genen die zich met

de factie der zoogenaamde Reformisten bemoeid hebben.

In dat dekreet wordt eene amnestie verleend aan de genen, die nog niet vry gesproken zyn of in de te voren verleende amnestie niet begrepen zyn geworden, en wel onder dezelve voorwaarden en met dezelve door het kongres gemaakte uitzonderingen, welke de volgende zyn:

Van deze amnestie zullen zyn uitgesloten en bygevolg onderworpen blyven aan de teregtstelling en straffen ingevolge de wetten:

1. Hy die by die omwenteling, zich als opperhoofd der Republiek genoemd heeft.
2. Zy die na den 17 Augustus jl. bevel gevoerd hebben over de stad Puerto Cabello; zy die aldaar, op dien dag, de troepen aangevoerd en op de Schuttery geschoten hebben; en zy die in Barcelona den burger Francisco Sucre vermoord hebben.
3. De civile ambtenaren die de voornaamste aanstokers der omwenteling of die daartoe mede werkzaam zyn geweest en aangeklaagd en in de gevangenis gezet zyn.
4. De genen die, vóór den 8 July, crimineelk wegens zamenzwering te regt gestaan hebben, niet definitivelyk zyn gevonnisd en zich na den 17 Augustus binnen Puerto Cabello ingesloten hebben.

De genen die onder de termen van deze uitzonderingen vallen, blyven aan de beschikking der regterlyke magt onderworpen, en zullen de respective gouverneurs de noodige orders geven ter vervolging hunner zaken.

De genen die het kasteel Libertador en de Casafuerte van Puerto Cabello aan het gouvernement overgeleverd hebben, zullen voor een tyd lang, niet minder dan 5 en niet meer dan 10 jaren, gebannen worden, ofschoon zy onder de termen der uitzonderingen vallen.

De genen, die door de te voren verleende amnestie niet vrygesteld en onder de uitzonderingen niet begrepen zyn, kunnen op de volgende voorwaarden van deze amnestie gebruik maken:

Eerstelyk verliezen zy al hunne posten, graden, titels, pensioenen, vergunningen en ordes.

Tweedens. De genen der opperhoofden, die de negen artikelen van voorwaarden onderteekend en op den 8 July aan de uitvoerende magt ingediend hebben, en de genen die medegewerkt hebben, om het bataillon Anzoategui in opstand te brengen, en den President en den Vice President gevangen te nemen, wanneer zy in hunne hardnekkigheid volhard en zich na den 17 Augustus in Puerto Cabello ingesloten hebben, zullen ten eeuwige dagen uit het land gebannen worden. Ten aanzien der andere hoofd en ondergeschikte officieren, welke by dit dekreet vrygesproken worden, ten aanzien der genen die geen militairen rang bezitten en vóór den 8 July eere posten bekleed hebben, en ten aanzien der genen, die naar het oordeel der uitvoerende magt, voor de veiligheid van het land, gebannen moeten worden, zal de uitvoerende magt naar gelang van omstandigheden, daar heen beschikken. Op dezelfde wyze zal zy handelen ten aanzien der genen, die niet onder de voorgaande klasse behoorende, voor een minderen tyd gebannen of binnen het grondgebied naar beschikking van de uitvoerende magt, kunnen gelaten worden.

Derdens. De genen die ten eeuwige dagen gebannen zyn en binnen den tyd hunner bannissement in het land terug keeren, zullen vervallen in de straffen, welke aan zamenzweersders van de eerste klasse toegepast moet worden; en de anderen voor minderen tyd, zullen het voordeel dezer amnestie verliezen en volgens de wet gestraft worden.

Vierdens. De tegenwoordige amnestie vernietigt in geenen deele de verantwoordelykheid der vrygesprokenen wegens gedane schade, nadeelen, enz. welke op hen ten allen tyde regtens kunnen verhaald worden.

De genen die onder de derde voorwaarden begrepen zyn, zullen vooraf van al de in dit dekreet vervatte voorwaarden onderdrukt worden, op dat zy onder eigen handtekening kunnen verklaren of zy van deze amnestie gebruik maken en dezelve naleven willer. De genen, die er geen gebruik van willen maken, zullen ter beschikking der regterlyke magt gesteld worden, met afgifte van afschriften van dokumenten constaterende hunne misdad.

Behalve de genen die in de uitzonderingen begrepen zyn, en de genen, waarvan in de voorgaande paragraaf melding gemaakt wordt, moeten al de genen die in deze amnestie begrepen zyn en daarvan gebruik willen maken, zich binnen den tyd van dertig dagen, by de respective civile gezaghebbers aandienen; den tyd te rekenen sedert de afkondiging van dit dekreet in hunne respective woonplaatsen. De uitlandigen moeten, binnen den tyd van zestig dagen, na de afkondiging van dit dekreet binnen de hoofdstad, zich daartoe regtstreeks by de uitvoerende magt verwoegen.

De civile gezaghebbers zullen een register houden der namen van al de genen die zich binnen den bepaalden tyd aangekiend hebben, op dat na het verstreken van dien tyd, tegen al de medepligtigen in de zamenzwering van den 8 July naar regten kunnen gehandeld worden, enz.

Wy hebben den zakelyken inhoud van dit dekreet medegedeeld; en de lezers zullen er uit ontwaren, dat hetzelfde eene gewone spaansche amnestie bevat, waarin byna alleen de genen, die geen deel aan de omwenteling genomen hebben, of die niet in tel komen, vrygesproken worden; en waarby de uitvoerende magt een uitgebreid gebied erlangt, om te straffen of te verschoonen naar willekeur.

Onder dagtekening van Maracay 28 Maart, heeft Generaal Paez een verzoekschrift aan het kongres ingediend, verzokende dat de amnestie zich algemeen mag uitstrekken, dat men door zachte straffen de harten der verdwaalden moet trachten intewinnen, en dat al de genen, die door dwaling zich in deze omwenteling aan eene hoofd misdad mogten hebben schuldig gemaakt daarvan, met eene mindere straf, mogten worden verschoond.

De tyd ontbreekt ons dit verzoekschrift in deszelfs geheel in dit nummer te plaatsen; maar wy zullen in onze volgende Courant eene vertaling er van geven.

Reeds heeft men zich openlyk beklagd dat er personen zyn, die onderscheidenlyk aandeel genomen hebben in de omwenteling van den 8 July en toch vry loopen, terwijl anderen, die maar mede gedaan en zich door drang van omstandigheden hebben laten medeslepen, in de gevangenis zuchten, om veroordeeld te worden.

Wy vernemen dat ten gevolge het opgemelde dekreet, Generaal Beluche, Kolonel Rodriguez en anderen, voor den tyd van 8 jaren gebannen zyn en wel naar de Vereenigde Staten van Amerika; en dat Generaal Carabaño van aan boord de *Stag* in eene naauw bewaakte gevangenis overgebragt is. De straf wegens zamenzwering tegen den staat, is de dood;—en welligt zal dit het lot zyn van Generaal Carabaño.

Generaal Carabaño verweet eenige zynner gelukkige wapenbroeders die in de amnestie niet begrepen zyn, en zeide: "Gy wordt vrygelaten myne Heeren en ik moet teregt gesteld worden; gy bemerkt, Gene-

raal Ibarra, dat ik by de mantuanos van Caracas niet behoort: ik ben geen neef van een markies. Indien gy in Caracas geene revolutie gemaakt hebt, zoo zoude ik er in niet gewikkeld zyn; ik was stil in mynen post en gy hebt my in de revolutie gebragt, om uwent wille werdt ik opgeofferd; gy wordt gered; gy zyt markiezen."

Generaal Paez is op den 29 der verlede ne maand met zynen staf te Valencia aangekomen, en zal welhaast naar zyne haardstede terug keeren.

Wy hebben tevens eene aanspraak van den President Vargas aan het kongres van Venezuela gelezen. Voor ons bevat dezelve niets van aanbelang; alleenlyk wordt er in vermeld dat er een Nederlandsch Consul in La Guayra is geaccrediteerd geworden.

Er zyn eergisteren twee vaartuigen van St. Thomas aangekomen, doch wy hebben met geen derzelve eenig bericht ontvangen; en naar het schynt is er met dezelve geen nieuws aangebragt.

Publieke Schryvers te Parys.

Op vele pleinen te Parys en in de meeste andere groote steden van Frankryk, vindt men de kramen der zoogenaamde publieke schryvers, die met hun beroep soms veel geld verdienen. Wy willen thans eens de woning van eenen zoodanigen schryver in oogenschouw nemen. Het is eene houten kraam, die op raderen rust, zoodat haar bewoner gemakkelek daarmede van de eene plaats naar de andere verhuizen kan, en dit is zeer goed; want de schryver is een man van verstand, en weet waar juist het meest te doen valt. In deze houten kraam woont de Béranger der voorsteden, de Sévigné der naaisters, de Cicero der koks, de Plutarchus der kindermeiden en de Petrarcha der grisettes; hy schryft in vers of in proza; hy is romantisch of klassisch; hy is idyllisch; hy kent het menschelyke hart; hy heeft den Gilblas van Lesage en de Nieuwe Heloise van Rousseau gelezen; hy is des morgens Katholyk en des avonds Protestantsch. Nu eens leeft hy van den schouwburg, dan eens van de kerk; een rendezvous verschaft hem zyn ontbyt, eene ontrouw zyn middageten; hy behoort tot geene party, omdat hy van alle partyen geld verdienen wil; hy spreekt ministerieel met den kamerdienaar des ministers, en republikeinsch met den metselaarsknecht. Soms betaalt de teederheid van een jong soldaat, die in de hoofdstad in garnizoen ligt, een glaasje ratafia; soms is hy aan de grillen eener jaloersche keukenmeid eene flesch goeden wyn verschuldigd. De Heer Plume is een schryver van groote vermaardheid, een romanticus, een Victor Hugo voor alle keukenmeiden en naaisters; zyn proza is vol klem en ryk aan stoute wendingen; men bezit brieven van hem, van welke het te bejammeren is, dat zy niet in druk verschenen zyn. Voor zyne deur staat dikwyls eene groote schare menschen; want de kraam kan buiten hem nog slechts twee personen bevatten, waarvan de eene, moet blyven staan en de ander kan zitten, hoewel de heer Plume tot beiden even vriendelyk zegt: "Hebt de goedheid en gaat zitten."

Thans treedt een jong meisje binnen, en zegt met een geheimzinnig gelaat en met den glimlach der tevredenheid: Myn Heer! schryf hem een regt aardig briefje, en zeg hem, dat hy my dezen avond aan de *Fontaine des Innocens* zal vinden.—Goed, zegt de schryver, ik weet reeds wat gy wilt. Iets bevalligs, teeders en vooral sentimenteel.—Juist zoo; ik zie gy verstaat het, en ik verlaat my geheel op U.—En hoe veel wilt gy daarvoor besteden, Mademoiselle?—Gy moogt tot zes sous rekenen,

mits het naar de laatste mode en regt teeder geschreven is.—Voor zes sous kan men reeds iets zeer teeders zeggen. Kunt gy uwen naam teekenen?—Neen, Mynheer!—De schryver glimlacht en denkt by zich zelve: zoo moet ik ze hebben; deze ten minste is door al die nieuwe methoden van onderwys nog niet bedorven; het is ergerlyk, dat zich heden zoo vele menschen in iemands handwerk mengen. De Heer Plume heeft intusschen het briefje geschreven, toegevouwen, en vraagt nu, welk adres hy er op moet schryven? De kleine antwoordt blozende: schryf er slechts op—aan den Heer Jules—dat is genoeg. Ik zal den brief aan den portier geven, en deze zal hem bezorgen. Het meisje neemt haren brief, en is in één oogenblik verdwenen.

Daarna verschynt een boerenknaap, die zich eerst sedert twee maanden te Parys bevindt en by eene danseuse van de opera als lakkei dient. Hy zegt: Myn Heer! ik zoude gaarne aan myne moeder willen schryven, dat ik hemden en kousen noodig heb; ook moet gy vele groetenissen aan alle vrienden en bloedverwanten schryven, en dat myne slopkousen reeds gescheurd zyn, en of de hoest myner moei nog niet over is, en of myn vader my de twintig franken zenden wil, welke hy my beloofd heeft; ook moet gy myne heminde, de kleine Lise, in dien brief vragen, of zy my nog bemint; maar moeder mag niets daarvan weten, en dat ik een paar nieuwe laarzen noodig heb, en dat ik onlangs in de opera geweest ben en de schoone dansen gezien heb. Hier zyn tien sous, maak my daarvoor alles behoorlyk in orde. Terwyl de schryver nu aanvangt al dat schoone op te schryven, babbelt de boerenknaap al voort van eene nieuwe broek en van eenen hoest, dien hy gehad heeft; dat de danseuse hem wil trouwen en dat hy eeuwig haar getrouwe zoon wil zyn, enz.—Den schryver draait dit alles als een molenrad in het hoofd rond; doch hy schryft al door, zonder zich in de war te laten brengen, en onze lezers zullen ligt begrypen welke brief daaruit ontstaat.

Thans wordt het echter tragisch. Eene dikke keukenmeid stormt, als eene Medea, de kraam binnen, werpt hare mand op den grond, en zegt: Kom, Heer schryver, doop thans uwe pen in gif en gal, en schryf voor my eenen brief aan dien trouweloozen verrader; doch laat hem regt insolent en hartstogtelyk zyn. Hy weet misschien niet, dat ik vernomen heb, hoe hy gisteren met de blonde Christina gedanst heeft, en hoe hy haar de *cour* gemaakt heeft, en hoe zy hem beloofd heeft, hem van de beste brokken uit hare keuken en van goede fleschen te voorzien. Wy zullen dan eens zien wie de beste keuken houdt! Die malle Christine is slechts eene eenvoudige burger-keukenmeid, in dienst by een' armen duivel van een' kruidenier, terwyl ik by lieden van adel woon. Breng dit den bedrieger ter deeg onder het oog, en zeg hem, dat hy immer meer voor my verschyne; wees vooral niet spaarzaam met uwe insolentiën aan den ondankbare, dien ik helaas! zoo teeder beminde. Hier zyn dertig sous, en wanneer het meer kost, hebt gy slechts te spreken. Hartelyk dank Mejufvrouw! voor dertig sous laat zich menige insolentie zeggen. Wy zullen den zondaar behoorlyk den mantel uitvegen; die eervergeten, ellendige, ondankbare rekel! En inderdaad, in den brief volgt het eene scheldwoord op het andere, en hy leest dien aan de keukenmeid voor. Bravo!—roept deze uit, en vliegt met den brief naar buiten, terwyl de schryver zyn goed gestarnte dankt, dat er nog teedere naaisters, domme boerenjongens en hartstogtelyke keukenmeiden op aarde zyn.

KORTE LEVENSGESCHIEDENIS

VAN

LOUIS BRION,

Van de Orde der Verlossers, Opperbevelhebber der Columbiaansche Zeemagt, Kapitein Generaal des legers, enz.

(HET VERVOLG VAN ONZE LAATSTE.)

LOUIS BRION werd in 1782 te Curaçao geboren. In zyne vroege jeugd werd hy naar Holland gezonden, om aldaar zyne opvoeding te ontvangen, hy werd vervolgens op een handelkantoor te Amsterdam geplaatst, doch nam als vrywillig jager dienst onder de kompagnie van Chassé, en woonde den veldtocht in 1799 tegen de Engelschen in Noord Holland by. Hy werd gevangen genomen en naar Engeland opgezonden.

In Holland terug gekeerd zynde, bleef hy aldaar tot den vrede van Amiens, wanneer hy naar zyne geboorteplaats terug keerde.

Hoezer hy zich als kommandant van de Curaçaosche Schuttery in het gevecht tegen de Engelschen op den Kabrieten berg in Juny 1804 onderscheiden heeft, hebben wy by vorige gelegenheden reeds gemeld.

De Gouverneur des eilands trachte hem overtehalen om in militairen dienst te treden; doch hy dacht zyn geboorte land nuttiger te kunnen zyn als koopman en zeevaarder: want toen het eiland door de Engelschen in staat van blokkade werd gesteld, voerde hy hetzelfde levensmiddelen aan; somtyds door de Engelschen gejaagd zynde, zag men hem binnen komen de zeilen met kogels doorboord; en toen het niet meer mogelyk was om eenige baai van de zuid zyde des eilands binnen te loopen, liep hy met zyn vaartuig de baai van St. Joris aan de Noord zyde des eilands gelezen binnen en bracht er dit vaartuig ook weder uit. Zulks was te voren nooit gebeurd. De hooge zeegolven die met kracht tegen de noord kust des eilands komen aanrollen, tegen de klipachtige kust in eene zware branding hun aanzyn eindigen, doch waar de naauwe mond der baai is, met groote snelheid dezelve binnen stuwen, maken den ingang dezer baai gevaarlyk en den uitgang byna onmogelyk.

Een transportschip dat na den vrede van Amiens troepen naar Curaçao overvoerde, was door misgissing naby den ingang dezer baai geraakt, waar het tegen de klippen verbryzeld werd.

Toen de Engelschen bezit van Aruba hadden genomen, werd BRION door den Gouverneur met eene divisie troepen derwaarts gezonden, om hen uit dat eiland te verdryven, welken last hy met roem vervulde.

Na het nemen dezer kolonie door de Engelschen in January 1807, deed hy verscheidene zeetogten als schipper en eigenaar van zyn vaartuig van Noord Amerika naar de West-Indiën; en het was gedurende dat tydvak dat hy, door middel van het kapitaal, dat hy van zyne ouders had geërfd, zyn krediet en het welgelukken der meeste dezer reizen, het aanzienlyk vermogen verkreeg, waarmede hy de onafhankelyken in hunnen hopeloozen toestand heeft bygestaan.

Hy bevond zich op Curaçao terug en deed van daar kleine reizen naar de vaste kust, toen hy met de pogingen der vaderlandsgezinden, om zich onafhankelyk van Spanje te maken, bekend werd.

Het denkbeeld dat een werelddeel, hetwelk drie eeuwen lang van regten en vryheden verstoken was geweest, zich in het bezit dier regten ging stellen, en eene plaats eischte in den ry der beschaafde staten, bragt by alle weldenkende menschen ge-

waarwordingen voort, die toenmaals even nieuw als verheven waren.

En zulks was vooral het geval by de ingezetenen van het naby gelegene Curaçao, die van voorvader tot vader, bekend waren met de onderdrukking waaronder hunne naburen zuchtten.

Het is waar dat de strenge verbods wettten van Spanje voordeelig voor den handel van dit eiland waren, doch opinie gaat meestal boven belangen; men wenschte hier algemeen het welgelukken der pogingen van de vryheids gezinden.

Het waren vooral BRION en PIAR, die door het denkbeeld dat de Spaansche kolonien in Zuid Amerika, als onafhankelyke en vrye natien stonden optetreden, tot enthousiasmus werden opgevoerd, en besloten om ook hunnen arm de vaderlandsch gezinden aantebieden. Zoo schreef BRION in January 1814 uit La Guayra aan zyne bloedverwanten te Curaçao. "Ik ben burger van Venezuela geworden, ik heb dit land voor myn vaderland aangenomen en ik wil voor hetzelfde leven en sterven."

Hy lag met zyn eigen gewapend vaartuig *El Intrepido Bolivar*, te Barcelona, toen deze plaats door verscheidene spaansche flecheras werd aangevallen. De authoriteiten dezer stad wilden zyn vaartuig bemannen; hy wilde zulks niet toelaten dan onder voorwaarde dat hy zelve het kommando moest voeren, dit geschiedde en de geënthusiasmeerde BRION sloeg de veel grootere magt des vyands met aanmerkelijk verlies af.

Na deze daad werd BRION benoemd tot kapitein in dienst van Venezuela. Kort daarna bevond hy zich te St. Thomas, waarschynelyk tot aankoop van oorlogs behoeften, maar werd met nog twee andere independente agenten aangezegd, om binnen vyf minuten dat eiland te verlaten.

Dit voornemen scheen hy in Engeland te willen uitvoeren: want hy vertrok in het einde van 1814 naar Europa. Toen hy aldaar was aangekomen, vernam hy de herstelling der inkwistie en Jezuiten door den koning van Spanje en het ongelukkige lot der spaansche liberalen, benevens de groote expeditie die door Morillo werd uitgerust; zyne geestdrift voor de Zuid Amerikaanse vryheid werd nu nog meer ontstoken: hy besloot om alles te wagen wat hy bezat, goederen en leven, om dit gedeelte van de spaansche monarchie nog voor vryheid en wysbegeerte te behouden.

In het jaar 1815 scheen den oorlog in spaansch Amerika te zullen eindigen en de verdedigers der onafhankelykheid gedoemd te worden om in vreemde landen hun leven te eindigen.

In den jaargang 1819 onzer Courant vindt men een gewigtig staatsstuk, dat ons juiste inzichten geeft van de gesteldheid der oorlogsvoerende partyen in dien tyd en van hetwelk wy veel gebruik hebben gemaakt by de zamenstelling van deze geschiedenis. Het is getiteld: *Manifest van de provintien van Venezuela aan de beschaafde natien van Europa, onderteekend door de afgevaardigden van alle steden in Venezuela, gedagteekend Caracas 1 April 1819.* De aankomst der expeditie van Morillo in 1815 wordt aldaar vermeld in deze woorden: "Eindelyk zag men de groote uitrusting van Morillo op onze kusten verschynen; nooit waren deze zeeën getuigen geweest van zulk eene aanzienlyke uitrusting. Tien duizend krygers, die zoo roemvol den overweldiger van hun vaderland bestreden hadden, en een generaal die door hen werd aanbeden, kwamen het koninklyke gezag in deze streken herstellen.

"Onder hunnen standaard schaarden zich duizende Amerikanen, wier voorouders drie eeuwen lang rust en vrede onder de konin-

gen van Spanje genoten hadden en die hunnen arm ter verdediging zynen regten aanboden. Aanzienlyke sommen gelds benevens andere opofferingen werden Morillo aangeboden door de notabelen dezer gewesten, wier belang het was de tegenwoordige orde van zaken behouden te zien."

Ook de ingezetenen van Curaçao konden oordeelen over de grootheid dezer uitrusting, welke dit eiland voorby zeilende, den gezigteinder als met een mastbosch bedekte.

Alles bezweek op de vaste kust voor deze overmagt en weldra was het sterke Cartagena het eenigste punt op deze uitgestrekte zeekusten, dat de independenten nog overbleef, maar dat ter land en zee met insluiting werd bedreigd; de bezetting evenwel besloot om zich tot het uiterste te verdedigen, doch wegens gebrek aan ammunitie konden de vrywilligers, die zich tot de verdediging der vesting hadden aangeboden, niet gewapend worden.

In dit benarde tydstip was de komst van kapitein BRION, die in July 1815 aldaar met eene korvet uit Engeland aankwam en enige duizende geweren, andere oorlogs behoeften en ook drie drukpersen aanbragt, zeer wellekom.

De insluiting dier vesting volgde kort daarop. De nood der belegerden klom zeer hoog en op ontzet was niet te hopen. Een gedeelte der bezetting scheepte zich in, en het gelukte hen des nachts dwars door het blokkerende spaansche eskader te ontkomen.

BRION had het geluk om deze emigranten, ten getalle van omstreeks 400, onder konvooi van zyne korvet, behouden binnen Aux Cayes te brengen.

Toen Morillo den volgenden dag de stad binnen trok, deed hy den gouverneur met de overgeblevene hoofden der independenten dood schieten.

De val dezer plaats sleepte die der overige in het binneland van Nieuw Granada na zich; en er bleef in Terra Firma geene plaats meer in het bezit der independenten.

Bolivar bevond zich te Jamaika, en na de tyding van den val van Cartagena wanhoopte hy aan de verlossing van zyn vaderland. BRION raadde hem echter aan nogmaals eene poging voor de bevryding van hetzelfde te beproeven, terwyl hy tevens zyn vermogen aanbood ter bestryding der onkosten.

Eene nieuwe expeditie werd dan te Aux Cayes uitgerust. Ter bestryding der onkosten gaf BRION 250,000 gulden aan konstanten, benevens zyn krediet en invloed; er werden rekruten, meestal Haitianen, aangevorven, levensmiddelen, krygsbehoefden, enz. opgekocht, en tegen het einde van Maart 1816 liep deze uitrusting, bestaande uit 13 transportschepen, hebbende aan boord duizend soldaten, door twee oorlogschepen begeleid, in zee.

Nooit had de zee zulk eene gewigtige expeditie gedragen: van het gelukken of mislukken derzelve hing het geluk of ongeluk van een uitgebreid grondgebied af.

Maar hoe gevaarlyk was de taak die haar was opgelegd! Hoe gering het uitzigt op het welgelukken! Men ging een land aantasten door natuurlyke ligging en door kunst beschut, verdedigd door een magtig leger van geoeffende krygers en een kundig leger opperhoofd, benevens eene zeemagt die hen ontmoetende, hen moest verpletteren; doch zy hadden de voorbeelden uit de geschiedenis, dat een handvol dappere vaderlandsgezinden den stryd tegen een magtigen onderdrukker wagen, in dezen stryd hadden gezegevierd.—Zy hadden dit voorbeeld in Nederland in hare bange worsteling met het magtige Spanje. BRION, wiens ouders uit Amster-

dam waren gekomen en aldaar zelve zyne opvoeding gehad had, was met de vaderlandsche geschiedenis bekend, en deze kennis schonk hem nu hoop en bemoeijng.—Dat het voorbeeld van Nederland de vaderlandsgezinden van Zuid Amerika voor oogen lag, bleek onder anderen uit het antwoord van den Vice President van Columbia, Santander, aan den afgevaardigde van Z. M. den Koning der Nederlanden, op de audientie van den 29 September 1824. In de Bogota Courant vind men hieromtrent het volgende officiele artikel:

"Z. E. de Vice President betuigde zyn genoegen wegens de verzekeringen van de goede gezindheid voor het volk van Columbia door Z. M. den Koning der Nederlanden, de afstammeling van een vorst, die in de nieuwe geschiedenis het eerste voorbeeld heeft gegeven van tegenstandbieding aan spaansche wreedheid en onderdrukking.

"Deze zending heeft hier eene aangename indruk nagelaten, daar zy ons de hoop geeft dat deze natien, die beide tegen dezelfde staatkundige wreedheid en het geweld der inkwistie gestreden hebben, door de band van vriendschap vereenigd zullen worden."

De expeditie verscheen den 2 Mei 1816 vóór het eiland Margaritha, waar, kort te voren, op het vernemen dat Bolivar zich ter hunner verlossing gereed maakte, een opstand was uitgebroken; doch de opstandelingen bleven slechts in het binnen land, kunnende de Spanjaarden niet uit de zeeplaatsen verdryven.

BRION vond te Margaritha twee spaansche oorlogs vaartuigen; de eene bemand met 130 en de andere met 90 koppen.—Beide deze vaartuigen werden genomen, waarby BRION door een musket kogel in den buik gewond werd. Bolivar die zich noemde Kapitein Generaal van de armeeën van Venezuela en Nieuw Grenada, verhiel hierna BRION tot Admiraal van de zeemagt dezer staten.

Hierop volgde de blokkade van het fort Pampatar, dat op ontzet van de spaansche zeemagt hopen, zich hardnekkiglyk verdedigde, en zich eerst in November overgaf.

Margaritha met eene goede haven voorzien, was een post van veel belang: als verzamelaarsplaats der over de Antillen verstrooide uitgewekenen, als wykplaats waar de kapers hunne pryzen konden opbrengen en zich ververschen, en van waar men verdere ondernemingen kon beproeven.

Tot dat einde deed BRION eene oproeping aan de uitgewekenen, hen aanmanende om te Margaritha eene schuilplaats te zoeken, terwyl hy hun beloofde hunnen overtogt uit zyne eigene beurs te betalen, indien zy daartoe onvermogend waren, of dat er geen gelden in de kas der regering voorhanden waren.

Hier vervoegden zich ook tot hem velen zyner landgenooten, die bekwame zeelieden waren, doch in het overbevolkte Curaçao geen ruim bestaan konden vinden,

(Het vervolg hierna.)

TE KOOP

TFR DRUKKERY.

Leerboek voor het Katechetische Onderwys—Pestalozzi's boeken voor het eerste onderwys—Hollandsche, Engelsche en Spaansche Cognossemten en Wisselbrieven in blanco—Visite Kaartjes, enz.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wv., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prijs derzelve is f12. 'jaars, te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.